

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

Gedeputeerde Staten van Zeeland
p/a DCMR Milieudienst Rijnmond
T.a.v. Afdeling Reguleren en Advies
Postbus 843
3100 AV Schiedam

ILT

Toezicht publieke instellingen
Bedrijven

Groningen
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Contactpersoon

Meld- en Informatiecentrum
T 088 489 00 00

Ons kenmerk

466488

Uw kenmerk

9999178885 / 5177851

Datum 26 april 2022
Betreft Zienswijze Ontwerpbeschikking ICL-IP Terneuzen

Geacht College,

Op 30 maart j.l. ontving de ILT de ontwerpbeschikking op de aanvraag van ICL-IP te Terneuzen voor een revisievergunning voor de gehele inrichting op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo, DCMR zaaknummer 9999178885 _9999874722)

Naar aanleiding van deze ontwerpbeschikking heb ik de volgende zienswijze:

In de huidige (bestaande) vergunning is voor dioxines een emissiegrenswaarde opgenomen van 0,1 ng TEQ/m³ (met correctie naar een genormaliseerd droog afgasvolume, tegenwoordig genoteerd als ng TEQ/Nm³).

In de nu voorliggende nieuwe vergunning is een aanscherping van deze emissiegrenswaarde voorzien naar 0,03 ng TEQ/Nm³ met ingang van uiterlijk 3 december 2023. Deze aanscherping is inhoudelijk in lijn met de voortschrijdende techniek voor dioxineverwijdering in de aangescherpte Bref-range voor dioxines in de Bref Afvalverbranding en in de komende implementatie van de Bref in het Besluit Activiteiten Leefomgeving in de Omgevingswet (verder BAL).

In de voorliggende nieuwe vergunning ontbreekt een dioxine grenswaarde voor de periode tot 3 december 2023. Ik adviseer om in de nieuwe vergunning in de periode tot de aangescherpte eis ingaat de huidige emissiegrenswaarde van 0,1 ng TEQ/Nm³ voor de totale dioxine-emissie uit de bestaande vergunning voort te zetten en over te nemen in de voorschriften. Deze biedt bovendien extra juridische zekerheid. Mocht er in de toekomst onverhoopt discussie ontstaan over de aangescherpte grenswaarde, dan geldt in ieder geval de huidige grenswaarde.

Dat neemt niet weg dat ik inhoudelijk de beoogde aanscherping van de dioxinegrenswaarde ondersteun. Ik adviseer echter om de aanscherping niet rechtstreeks via een voorschrift op te leggen, maar te baseren op de resultaten van nader onderzoek naar verdergaande dioxinebestrijding bij ICL-IP. Dit onderzoek kan plaatsvinden op grond van de bestaande onderzoeksverplichting in het kader van de minimalisatieverplichting voor ZZS. Het onderzoek kan bovendien al direct starten naar aanleiding van de door ICL-IP gerapporteerde

overschrijding van de dioxinegrenswaarde van 0,1 ng TEQ/Nm³ in de huidige vergunning.

ILT
Toezicht publieke instellingen
Bedrijven

Toelichting

In de voorgaande beschikking van oktober 2010 voor de WM-revisievergunning van ICL-IP is voor de totale emissie van dioxines een emissiegrenswaarde vastgelegd van 0,1 ng TEQ/m³ (betrokken op genormaliseerde droge afgascondities). Onder deze grenswaarde vallen zowel gebromeerde dioxines (de hoofdmoot bij ICL-IP) als gechlloreerde dioxines (geringe hoeveelheden). Deze dioxine-eis stond ook al in een beschikking ouder dan 2007 van de toenmalige vergunninghouder Broomchemie. In de IPPC-toets van 2007 verwees het bevoegd gezag, de Provincie Zeeland namelijk al naar deze emissie-eis in reactie op de zienswijze van de Zeeuwse Milieufederatie van 27 augustus 2007 over de minimalisatieverplichting voor zeer zorgwekkende stoffen.

Datum
26 april 2022

Nu de totale dioxine-emissie van de Broom Recovery Unit (BRU) van ICL-IP in ieder geval al langer dan 15 jaar aan deze dioxine-eis moet voldoen mogen we er van uit gaan dat deze eis in het verleden als BBT voor de BRU is vastgesteld en dat de afgasreiniging van de BRU ook al langer dan 15 jaar aan deze eis kan voldoen. Dioxine is een verzamelnaam waaronder ook furanen vallen.

De nieuwe Bref Afvalverbranding 2019 bevat ten opzichte van de vorige versie voor dioxines en furanen een aanscherping van de Breffrange op basis van gerealiseerde lagere praktijkwaarden in Europa. Deze aanscherping wordt binnenkort ook in het BAL geïmplementeerd.

Gebromeerde en gechlloreerde dioxines hebben dezelfde stoffeigenschappen. Beide groepen vallen in de Bref Afvalverbranding in BAT 30 onder dezelfde BBT-technieken voor de dioxinebestrijding. ICL-IP past een selectie van de genoemde technieken toe. De bevinding dat ICL-IP voldoet aan de dioxinenorm van 0,1 ng TEQ/Nm³ in de huidige en voorgaande vergunningen bevestigt dat de BBT-bestrijdingstechnieken voor gebromeerde dioxines van ICL-IP al sinds jaar en dag hetzelfde resultaat halen als de BBT-techniek bereikt voor gechlloreerde dioxines. Technisch gezien is er geen plausibele reden waarom de aanscherping in de Bref Afvalverbranding 2019 niet ook mogelijk zou zijn voor gebromeerde dioxines.

Toch is er vanwege voortschrijdend inzicht sinds mijn advies van 5 oktober 2021 op de aanvraag van ICL-IP een juridische reden om de aanscherping in de Bref Afvalverbranding 2019 en de implementatie in het BAL niet rechtstreeks op ICL-IP toe te passen. Een collega van Rijkswaterstaat/Infomil wees mij er recent op dat in de Bref Afvalverbranding 2019 een monitoringsplicht is toegevoegd voor gebromeerde dioxines. De monitoringsplicht is opgenomen omdat de aandacht voor dioxines en furanen zich bij afvalverbranding van oudsher vooral heeft gericht op de veel bekendere gechlloreerde dioxines waarmee het dioxineprobleem bekend werd. De overeenkomstige sterk vergelijkbare gebromeerde dioxines kregen minder aandacht, mogelijk omdat de BBT-bestrijdingstechnieken voor gebromeerde dioxines dezelfde zijn als voor gechlloreerde dioxines. Ze werden behalve bij specifiek op broom gerichte bedrijven zoals ICL-IP meestal niet afzonderlijk gemeten, waardoor er momenteel onvoldoende praktijkwaarden van gebromeerde dioxines beschikbaar zijn bij de Europese referentie-installaties. Dit heeft tot gevolg dat de Breffrange juridisch gezien moet worden gelezen als range van gechlloreerde dioxines. Dit geldt uiteraard straks ook voor de implementatie van de Bref Afvalverbranding 2019 in het komende BAL. Dit betekent dat de Breffrange voor dioxines en furanen en het BAL juridisch niet rechtstreeks

toepasbaar zijn op gebromeerde dioxines en furanen. De aangewezen dioxinebestrijdingstechnieken en de geconstateerde voortschrijdende techniek bij dioxinebestrijding (kwalitatief) zijn wel toepasbaar. De aangescherpte grenswaarde voor ICL-IP moet daarom worden gebaseerd op onderzoek naar verdergaande dioxinebestrijding bij ICL-IP zelf.

ILT
Toezicht publieke instellingen
Bedrijven

Datum
26 april 2022

Technisch gezien vormen de overeenkomstige stoffeigenschappen van gebromeerde en gechloreerde dioxines, de toepassing van dezelfde dioxinebestrijdingstechnieken en het hanteren van dezelfde meeteenheid ng TEQ/Nm³ geen aanleiding om voor gebromeerde dioxines andere reinigingsresultaten te verwachten dan voor gechloreerde dioxines. De door Frankrijk gewenste monitoringsplicht is in het Bref-traject gehonoreerd om beter zicht te krijgen op de emissie van gebromeerde dioxines en furanen bij afvalverbrandingsinstallaties. De sterke gelijkenis tussen gechloreerde en gebromeerde dioxines maakt het logisch om voor het ontwerp-uitgangspunt (doel) voor de verdergaande bestrijdingstechniek voor gebromeerde dioxines bij ICL-IP aan te sluiten bij de aangescherpte Nederlandse dioxinegrenswaarde van 0,03 ng TEQ /Nm³ voor gechloreerde dioxines in het BAL.

Bij de onderzoeksverplichting adviseer ik, zoals eerder beschreven in het advies op de aanvraag om naar aanleiding van de gerapporteerde overschrijding eerst het huidige katalysatorrendement vast te stellen (gelijktijdige ingaande en uitgaande meting) en aan de hand van de ingaande meting in hoeverre het vrij sterk opwarmen van het afgas voorafgaand aan de SCR aanleiding kan zijn voor nieuwvorming van dioxines (DeNovo-reactie). Als blijkt dat beide aspecten geen probleem vormen kan bij een verdergaande dioxinebestrijding op grond van BAT-30 mede gezien de beperkte kosten in het bijzonder gedacht worden aan een nageschakeld actieve-koolfilter. Dit is een gangbare techniek die ICL-IP al op verschillende andere plaatsen in het productieproces toepast, maar nog niet bij de Broom Recovery Unit. Adsorptie aan actieve kool is in Nederland bovendien een bewezen effectieve en algemeen toegepaste dioxinebestrijdingstechniek in de afvalverbrandingsbranche.

Hoogachtend,
De Inspecteur-Generaal Leefomgeving en Transport

namens deze,
De Inspecteur ILT/Veiligheid en Instuties/Team Bedrijven